

Fehérvári Anikó & Györgyi Zoltán:

**Az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány KID programjának
hatásvizsgálata**

Az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány (OFA) 2002-től kezdődően három éven keresztül nyolc olyan civil szervezet programját támogatta. E szervezetek arra vállalkoztak, hogy hiányos iskolai végzettségű – 16-25 éves – fiatalokat visszavezetnek a képzési rendszerbe vagy bevisznek a munkaerő-piacra. A közvetlen célkitűzés mögött részletes módszertani elképzelés állt: **Komplex eszköztárral, a különböző részterületeken dolgozó szervezetek összefogásán, Integrált együttműködésén** alapuló, s az egyéni és a rétegszükségleteknek megfelelően **Differenciáltan megvalósult fejlesztési programok** indítását támogatta a szponzorszervezet. A hármas megközelítés kezdőbetűiből alakult ki a program neve.

Az OFA 2005. novemberében meghívásos pályázat eredményeként adott megbízást a Felsőoktatási Kutatóintézetnek, hogy készítse el a *KID* program hatásvizsgálatát.

A Felsőoktatási Kutatóintézet a célcsoport életútjának feltárására, az egyes programokat megvalósító szervezetekben és környezetükben megvalósult következmények feltárására fókuszált, valamint arra vállalkozott, hogy összeveti a program céljait azok megvalósulásával, illetve feltérképezi a megvalósulást elősegítő és akadályozó tényezőket. A vizsgálat kérdőíves felmérésre, statisztikai adatok elemzésére, s az érintett szervezetek és partnereik munkatársaival, valamint a résztvevő fiatalokkal készített interjúkra támaszkodott.

A felmérés eredményeként megállapítható, hogy a megfogalmazott célok relevánsak voltak, a KID program egyértelműen előre mutató jellegű. A megcélzott módszerek alkalmasak a célkitűzések megvalósítására. A nyolc program megtalálta a segítségre szoruló fiatalokat, s a reálisan kitűzött sikermutatók sem készítették a szervezeteket a perifériára sodort fiatalok „elitjének” kiválogatására sem.

A kitűzött célokhoz képest egyetlen területen tapasztaltunk eltérést. A munkaerő-piaci és az oktatási kimenet a célkitűzések között egyforma hangsúllyal szerepelt, a megvalósítás során azonban az oktatási kimenet kapott kiemelt hangsúlyt. Ennek okai között kell keresnünk a munkaerőpiac képzett, de legalábbis iskolázott munkaerő felvételére irányuló törekvését, (amit a résztvevők és a támogatók is felismertek), a résztvevő szervezeteknek elsősorban az oktatáshoz, s csak kisebb részben a munkaerő-piaci szereplőkhöz kötődő kapcsolatrendszerét, valamint azt, hogy a program, illetve a résztvevő fiatalok az oktatási piacon megrendelőként lehetnek jelen, a munkaerőpiacon viszont a munkaadók a

megrendelőik, ők határozzák meg a felvételi feltételeket, vagyis a sikermutatók teljesítése itt mindenképpen nehezebb.

Az adatok szerint három év alatt csaknem 2800 fiatalt érintett a program, közülük 1200 kapcsolódott be szerződéses formában, vagyis ők vették igénybe hosszabb ideig a program szolgáltatásait. E fiatalok közül több mint 800-an léptek ki sikeresen. A végzetek jelentős része hosszabb távon is megállta helyét: folytatta, befejezte az elkezdett iskolát és/vagy stabilizálta helyét a munkaerőpiacon.

Az eredeti célkitűzések a program helyi szinten történő ismertetését is tartalmazták annak érdekében, hogy az a kísérlet lezárulta után helyi forrásokra támaszkodva is folytatható legyen. A vizsgálat kiderítette, hogy nincsenek a fiatalok iskoláztatásáért, munkaerő-piaci és társadalmi beilleszkedéséért igazán felelős szervezetek, így a pénzügyi támogatás elsősorban egyes személyek társadalmi érzékenységétől, jóindulatától függ. Ez nagyon megnehezíti az ilyen és ehhez hasonló programok helyi forrásokból történő talpon maradását, de megállapítható, hogy a KID programot megvalósító szervezetek is kevésbé fókuszáltak a program jövőjének megalapozására, mint a közvetlen célok megvalósítására.